

3464 Veronae in porta geminata ex amphitheatro nostro ablata [haec somnia sunt] et nunc in arce vete riposita FELIC. MARCANOVA (Mut.) IUC.; in porta Liguria nunc castris veteris Gamm. MARCANOVA (Bern.); eundem locum, scilicet in via *Corso vecchio*, nunc *Corso Cavour*, ibi ubi adhuc est *Castel vecchio*, indicant RELIQUI. Die 29 Aug. 1805 'per una immaginata e supposta militare precauzione' (verba sunt Persici) arcus ille, sive quadrifrons erat, deiectus est et quamquam vices regis eo tempore faciens Eugenius eundem denuo ex iisdem saxis refici iussit, ne hoc quidem perfectum est. Saxa ea per multum tempus neglecta iacuerunt nella piazza della Cittadella; iam quae inde restant, servantur in amphitheatro.

<i>a parte arcus portam versus:</i>		<i>a parte arcus forum versus:</i>	
1. sub aedicula, in qua statua olim fuit:	2. sub simili aedicula:	3. sub aedicula simili:	4. sub aedicula simili a dextra intuenti:
C·GAVIO·C·F STRABONI	M·GAVIO·C·F MACRO	inscriptio detrita	GAVIAE·M·F
5. intra fornicem in porta intus:		6. intra fornicem in porta intus:	
L·VITRVVIVS·L·L·CERDO ARCHITECTVS		L·VITRVVIVS·L·L·CERDO ARCHITECTVS	

Contuli quod superest ex titulo secundo; praeterea in saxis quibusdam ex arcu reliquis numeros hos observavi VI et XIII, incisos opinor Romana aetate operarum causa antequam suo loco in opere collocarentur. Habent modo omnes titulos, modo partem tantum eorum Marcanova Bern. n. 353 inter Cyriacana antiquissima, item Bern. n. 640. 641, Mut. f. 118 n. 19; Felicianus Ver. n. 21—24; Redianus f. 63 n. 13, f. 69 n. 108; Mar. Sanutus in itin. a. 1483 p. 101, cod. f. 68; Ferrarinus f. 9'; Gammarius f. 126; Lilius f. 42'; Iucundus f. 65 n. 22. 23. 24. 25 et f. 103 n. 51; Apianus p. 331, 3. 4; item Raynerus cod. Flor. Marucell. A. LXXVIII 2 f. 32; cod. Vat. 6039 f. 368' 'ex manuscripto Vitruvii codice Marcianae Flor. bibliothecae'; Bononius cod. Tarvis. a. 1517 et cod. Cicognae 1874 f. 38; Serlio *reg. gen. d'architettura* (ed. primum a. 1537: adhibui ed. a. 1559) l. 3 p. 127; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 20. 48', Ital. f. 77'. 87'; Panvinius in add. ms. ad Sar. f. 49, ed. p. 97. 227. 228; Manutius cod. 5235 f. 8; Smetius 146, 15 ex Sarayna; Grut. 186, 4 ex schedis Sculteti et Sarayna; Palermus p. 74; cod. Lugd. XXIV Pap. 14; Moscardo *stor.* p. 35; Mur. 1466, 7 ex schedis Passionei; Maffei Ver. ill. 2, 11 et M. V. 195; Orelli 4145. De deiectione arcus egerunt Pinali *notizie del cenotafio denominato arco de' Gavj demolito in Verona Agosto 1805* (Brixiae 1805. 8. pp. 45) et Persico *descr. di Verona* 1, 84. Superesse adhuc inter rudera inscriptionem L. Vitruvii Venturii scribit *stor.* 1, 42, quamquam non affert a se ex lapide descriptam.

Variam lectionem non dabo nisi praecipuam meliorumque auctorum, inter quos maximam fidem merentur Gammarius et Pacedianus. — In quarta GAVIAE Gamm. Lil. Pac. Maff. alii, C·AVIAE Marcan. (Bern.) Red., C·AVILIAE San. (cod.), GAVIA Felic. (nisi quod in Veneto libro corr. est) Marcan. (Mut.) Ferr. — M·F probi auctores, C·F Panv., C·M·F Grut. Uno versu Gamm. Lil. Pac. Maff., duobus reliqui fere. — 5 sic Gamm. Lil. Iuc. Pac. Maff. et fere reliqui, nisi quod VITRVVIVS Felic. (Marcian.) habet, ARCHITECTA cod. Lugd. et vv. divisionem plerique neglegunt; C·VITRVVIVS·CAERDO·ARCHITECTVS Marc. (Bern.). — 6 sic Maff., uno v. Pacedianus; plerique non repetunt titulum.

Vitruvii titulum contra eos qui sine idonea causa damnarunt recte defendit Maffei art. crit. p. 197. Architectus arcus huius etsi certe non fuit L. Vitruvius Pollio is cuius extant libri de architectura, tamen potest esse discipulus eius ab eo manumissus; nam optimae aetatis arcus fuit barbare deiectus tempore non barbaro. 'Arcus castris veteris', ait iam Sarayna f. 14, 'ut ex litteris in eo incisus perspicitur, factus fuit tempore Gnei Strabonis patris Pompeii Magni, qui primus deduxit colonias Transpadanas'. — Quem affert Panvinius p. 168 titulum: C·GAVIVS·F·STRABO|MAXIMVS, disserens ibi de praefecto praetorio sub Antonino Pio Gavio Maximo, aut fictus est aut certe ad Veronam non pertinet.

3465 Veronae in domo Taurelli Saraynae muro impacta SARAYNA, PALERMUS (in add. ms. ad eum). In hortis Iusti LISCA GUD. BIANCHINI. Deinde in museo publico n. 208.

	D	M
	GENERO	
	SO·RETIAR	
	O·INVICTO	
5 pugio	PVGNARVM	tridens
	XXVII·N·ALE	
	XANDRN QVI	
	PVGNAVT VR	
	tutis causa!	

Contuli. Habent Sarayna Lat. f. 48', Ital. f. 81' (inde Panvinius ant. Ver. ms. f. 126', nam ed. omisit; Tinto p. 140; Grut. 333, 8 ex Sarayna et schedis Onufrii); Lisca et Cozza p. 240; Gudius in notis ad Gruteri ed. 2; Bianchini cod. ms. bibl. capit. n. 353 f. 31; Maffei Ver. ill. 4, 73, M. V. 125, 4 (inde Mur. 612, 5; Orelli 2578).

3466 Veronae in hortulo divi Zenonis.

	D·M
	GLAVCO·N·MVTI
	NENSIS·PVGNAR
	VII·Θ·VIII·VIXIT
5	ANN·XXIII·D·V
	AVRELIA·MARI·TO
	B·M·ET·AMATORES
	HVIVS·PLANETAM
	SVVM
10	PROCVRARE
	VOS·MONEO·IN
	NEMESE·NE·FIDEM
	HABEATIS
	SIC·SVM·DECEPTVS
15	AVE·VALE

Servavit Antiquus: scilicet habent Felicianus n. 11; Marcanova Mut. f. 117' n. 12; Ferrarinus f. 7 (ex hoc Malvasia p. 63, inde opinor Fabretti 709, 307).

Versuum divisio incerta; retinui tamen Marcanovanam. — Anaglypha exhibui secundum Felicianum; significantur sine dubio pugio et tridens; de tertio non liquet. — 2 MVTINENSI emendatur apud Felicianum (Marcian.) et sic Ferrar. (Traiect.); REGIENSI ex interpolatione idem in codd. recentioribus (Paris. Regiens.). — 4 QVI pro VIII ex interpolatione Ferr. — 10 PROCVRARET Marcan. — 12 NEMESI Marcan.

D(is) m(anibus). Glauco, n(atione) Mutinensis, pugnar(um) VII, (mortuus octava), vixit ann(os) XXIII d(ies) V. Aurelia marito b(ene) m(erenti) et amatores huius. Planetam suum procurare vos moneo; in Nemese ne fidem habeatis; sic sum deceptus. Ave. Vale.

3467 Veronae in S. Salvatoris ecclesia, ubi coria conficiuntur FELIC. MARCAN. in S. Salvatore sub altari SANUTUS.

L·HELVIDIO·THALLO
NATVS·AMASTR·PONT·Θ·LVNAE
VIXIT·ANN·LXX·D·VII
L·HELVIDIVS·MARCIVS·FRATER

Servavit Antiquus exemplo corrupto apud Sanutum f. 68, ex coniectura emendato apud reliquos Felicianum n. 38, Marcanovam Mut. f. 119 n. 32, Ferrarinum f. 12, Mur. 1171, 7 ex schedis Pseudo-Pacediani et Farnesiis.

Vv. divisio incerta. — 1 TNALIO San. — 2 AMASTI PONT CELINVNAE San., AMABILI·PONTOLYNAE Felic., AMABILI·PONTOLINAE Marcan. — 4 HELIDIVS San. — MARTIANVS Marcan., MGIANVS San. — FRATER San., PAT reliqui.